

Total number of printed pages-15.

4 (Sem 2) PRMN

2014

PRINCIPLES OF MANAGEMENT

Paper : 203

Full Marks : 80

Time : Three hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions.*

Answer either in English or in Assamese.

Answer all the questions.

(সকলো প্ৰশ্নৰ উত্তৰ কৰিবা।)

1. Choose the correct option from the following :
1×10=10

নিম্নোক্ত উত্তৰসমূহৰ পৰা শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা :

- (a) Organisation that denies team work is known as

যি সংগঠনে দলগত কৰ্মসূচী অস্বীকাৰ কৰে তেনে সংগঠনক
নিম্নোক্ত কোনটো নামেৰে জনা যায় :

Contd.

(i) Learning organisation

জ্ঞান আহৰণৰ সংগঠন

(ii) Virtual organisation

অবাস্তবিক সংগঠন

(iii) Project organisation

আচনিসম্পন্ন সংগঠন

(iv) Matrix organisation.

মিশ্ৰ সংগঠন।

(b) Name the author who is not associated with human resource approach to motivation :

মানবসম্পদৰ কৰ্মপ্ৰেৰণা বৃদ্ধিৰ ধাৰণাৰ লগত নিম্নোক্ত কোনজন লেখক জড়িত নহয় :

(i) Douglas Megregor

ডগলাচ্ মেকগ্ৰিগৰ

(ii) A. H. Maslow

এ. এইছ. মেচল্

(iii) Rensis Likert

ৰেনচিচ লিকাৰ্ট

(iv) Elton Mayo.

এলটন মেয়।

(c) The Power, which necessitates business organisations to assume social responsibility is :

যি শক্তিয়ে ব্যৱসায় প্ৰতিষ্ঠানসমূহক সামাজিক দায়িত্ববোধ গ্ৰহণ কৰাৰ প্ৰয়োজনীয়তা সৃষ্টি কৰে তাক নিম্নোক্ত কোনটো নামেৰে জনা যায় :

(i) Political power.

ৰাজনৈতিক শক্তি

(ii) Social power

সামাজিক শক্তি

(iii) Ethical power

নৈতিক শক্তি

(iv) Legal power.

আইনগত শক্তি।

(d) Informal Communication is characterised by which of the following distinctiveness.

অনানুষ্ঠানিক যোগাযোগক নিম্নোক্ত কোনটো বৈশিষ্ট্যৰ সৈতে সংযোজিত কৰিব পাৰি।

(i) Task oriented

কৰ্ম মুখী

(ii) People oriented

কৰ্মী মুখী

(iii) Position oriented

স্থান মুখী

(iv) Structure oriented.

গাঁথনি মুখী।

(e) The plan to achieve overall organisational goal is called

সংগঠনৰ সামগ্ৰিক লক্ষ্য অৰ্জনৰ বাবে কৰা পৰিকল্পনাক
নিম্নোক্ত কোনটো নামেৰে জনা যায়

(i) Strategic plan

গুৰুত্বপূৰ্ণ পৰিকল্পনা

(ii) Tactical plan

কৌশলগত পৰিকল্পনা

(iii) Operational plan

কাৰ্যকৰণীয় পৰিকল্পনা

(iv) Standing plan.

অৱস্থান পৰিকল্পনা।

(f) A plan for job design which satisfies employees' need for recognition is known as :

যি কৰ্মঅঙ্কনৰ পৰিকল্পনাই কৰ্মচাৰীৰ স্বীকৃতিৰ ভাৱক সন্তুষ্ট কৰে তাক নিম্নোক্ত কোনটো নামেৰে জনা যায়

(i) Job simplification

কৰ্ম সৰলীকৰণ

(ii) Job rotation

কৰ্ম আবৰ্তন

(iii) Job enrichment

কৰ্ম সমৃদ্ধিকৰণ

(iv) Job enlargement.

কৰ্ম পৰিবৰ্ধন।

(g) Who suggested equitable division of work and responsibility between management and labour ?

কোনে পৰিচালনা আৰু শ্ৰম বিভাগৰ মাজত দায়িত্ব আৰু কৰ্মৰ সমবিভাজনৰ পৰামৰ্শ আগবঢ়াইছিল ?

(i) Henri Fayol

হেনৰি ফয়েল

(ii) F. W. Taylor

এফ. ডাব্লিউ. টেইলৰ

(iii) P. F. Druker

পি. এফ. ড্ৰেকাৰ

(iv) G. E. Mayo.

জি. ই. মেয়'।

(h) Which one of the following is not an element of Fiedler's contingency theory?

নিম্নোক্ত কোনটো ফিডলাৰৰ সম্ভাব্যতা সূত্ৰৰ উপাদান নহয়?

(i) Leader-Member relation

নেতা-সদস্য সম্পর্ক

(ii) Task-Structure

কর্ম গাঠনি

(iii) Position-Power

স্থান-ক্ষমতা

(iv) Perception.

ধাৰণা।

(i) Cash flow is an example of

নগদ ধনৰ প্লাৱনক নিম্নোক্ত কোনটো নামেৰে জনা যায়

(i) Operational Control

কাৰ্যকৰণৰ নিয়ন্ত্ৰণ

(ii) Managerial Control

পৰিচালনাৰ নিয়ন্ত্ৰণ

(iii) Financial Control

বিত্তীয় নিয়ন্ত্ৰণ

(iv) Strategic Control.

কৌশলপূৰ্ণ নিয়ন্ত্ৰণ।

- (j) Which of the following aspects of human life may be adversely affected owing to over dependence upon electronic tools ?

ইলেক্ট্ৰনিক সৰঞ্জামৰ ওপৰত অত্যধিক নিৰ্ভৰশীলতাই মানবজীৱনৰ কোনটো দিশত প্ৰতিকূল প্ৰভাৱ পেলাব পাৰে?

- (i) Personal life

ব্যক্তিগত জীৱন

- (ii) Family life

পাৰিবাৰিক জীৱন

- (iii) Mental health

মানসিক স্বাস্থ্য

- (iv) all of the above.

উপৰত উল্লিখিত সকলোটিয়েই।

2. Write short answers on the following : $2 \times 5 = 10$

নিম্নোক্ত বিষয়সমূহৰ ওপৰত চমু উত্তৰ লিখা :

(a) Give *two* reasons why Fayol's theory has wider applicability compared to Taylor's Scientific management.

টেইলৰৰ বৈজ্ঞানিক পৰিচালনাতকৈ ফেয়লৰ সূত্রক কিয় অধিক গ্রহণযোগ্যতা থকা বুলি কোৱা হয় ; তাৰ দুটা কাৰণ উল্লেখ কৰা।

(b) Name *two* strategies suggested by Michael Porter to Counter Competitive forces.

প্রতিযোগিতামূলক শক্তিক প্রতিহত কৰিবলৈ মাইকেল পৰ্টাৰে প্ৰস্তাৱিত দুটা কৌশলৰ উল্লেখ কৰা।

(c) Give *two* examples of tangible and Non-tangible planning premises.

পৰিকল্পনাৰ পাৰিপাৰ্শ্বিকতাৰ স্পৰ্শনীয় আৰু অস্পৰ্শনীয় অনুভৱৰ দুটা উদাহৰণ দিয়া।

(d) Mention the problem of dual accountability in matrix organisation.

মেট্ৰিক্স সংগঠনত চিহ্নিত যৌথ দায়বদ্ধতাৰ সমস্যাসমূহৰ উল্লেখ কৰা।

(e) State *two* driving forces of change in the organisation.

সংগঠনত পৰিবৰ্তনৰ দুটা চালিকাশক্তিৰ আলোচনা কৰা।

3. Answer *any five* of the following : $4 \times 5 = 20$

নিম্নোক্ত য়েই সেই পাঁচটাৰ উত্তৰ কৰিবা :

(a) Programmed and Non-programmed decision.

কাৰ্য্য পৰিকল্পিত আৰু কাৰ্য্য অপৰিকল্পিত সিদ্ধান্তসমূহ।

(b) Refreezing as a process of planned change.

পৰিকল্পিত পৰিবৰ্তনৰ প্ৰক্ৰিয়া হিচাবে পুনঃশীতলীকৰণ।

(c) Forms and Merits of diagonal communication.

কৌণিক যোগাযোগৰ প্ৰকাৰ আৰু সুবিধাসমূহ।

(d) *Four* advantages of project organisation.

প্ৰকল্প সংগঠনৰ চাৰিটা সুবিধা আলোচনা কৰা।

(e) *Four* ways to overcome barriers to delegation.

দায়িত্ব অৰ্পণৰ বাধাসমূহ অতিক্ৰমৰ চাৰিটা উপায় লিখা।

(f) Distinguish between planning and forecasting.

পূৰ্বানুমান আৰু পৰিকল্পনাৰ মাজৰ পাৰ্থক্য লিখা।

(g) In what way do psychology and sociology contribute towards management process ?

মনোবিজ্ঞান আৰু সমাজবিজ্ঞানে পৰিচালনাৰ প্ৰক্ৰিয়াত কেনেভাবে অবদান আগবঢ়াই লিখা।

4. Explain the process of Management by objectives. How does it work for the benefits of individuals and the organisation ? 10

উদ্দেশ্যধৰ্মী পৰিচালনাৰ প্ৰক্ৰিয়া সম্পৰ্কে ব্যাখ্যা কৰা। ই ব্যক্তি আৰু সংগঠনৰ সহায়ৰ বাবে কেনে ধৰণে কাৰ্য্য কৰা লিখা।

Or / নাইবা

Outline the contribution of Peter F Drucker in the development of management thought.

পৰিচালনাৰ তত্ত্ব সম্পৰ্কীয় বিষয়ত পিটাৰ এফ্ ড্ৰোউকাৰৰ অবদান আলোচনা কৰা।

5. Draw a chart showing functional departmentation and outline the advantages and limitations of such departmentation. 10

কমভিত্তিক বিভাগীকৰণৰ এক ৰেখাচিত্ৰ অঙ্কন কৰা আৰু লগতে এনে বিভাগীকৰণৰ পৰা উদয় হোৱা সুবিধাসমূহ আৰু সীমাবদ্ধতাসমূহ আলোচনা কৰা।

Or / নাইবা

What are the possible grounds of conflict between line and staff in a Line & Staff organisation? How would you resolve such conflicts?

এটা লাইন আৰু ষ্টাফ সংগঠনত লাইন আৰু ষ্টাফৰ মাজত সংঘাটৰ সম্ভাৱ্য কাৰণসমূহ আলোচনা কৰা। এনে সংঘাটসমূহক তুমি কেনেকৈ নিৰাময় কৰিবা লিখা।

6. Explain the *four* styles of leadership developed by Rensis Likert and recommended the style you consider the best and why. 10

ৰেনচিছ লিকাৰ্টে উদ্ভাৱন কৰা নেতৃত্বৰ চাৰিটা আচৰণৰ ব্যাখ্যা কৰা আৰু লগতে কাৰণ সহিতে তুমি ইয়াৰে কোনটো সৰ্বোৎকৃষ্ট বুলি ভাবা লিখা।

Or / নহিবা

Discuss Frederick Herzberg's two factor theory of motivation and critically analyse the limitations of the theory.

ফ্ৰেডাৰিক হাৰ্জবাৰ্গৰ কৰ্মপ্ৰেৰণাৰ দ্বৈত-উপাদানযুক্ত সূত্ৰটো আলোচনা কৰা আৰু লগতে এই সূত্ৰৰ সীমাবদ্ধতা সম্পৰ্কে সমালোচনাত্মক বিশ্লেষণ আগবঢ়োৱা।

7. Explain the terms Feedforward control and Feedback control. Also specify areas of their application. 10

কাৰ্য্যপৰিচালনাৰ পূৰ্বাহ্ন আৰু অপৰাহ্ন নিয়ন্ত্ৰণ ব্যৱস্থা মানে কি বুজা লিখা। লগতে এই দুই ব্যৱস্থাৰ প্ৰয়োগৰ ক্ষেত্ৰ নিৰ্ধাৰণ কৰা।

Or / নহিবা

Explain Zero Based Budgeting and Standard Cost as techniques of modern day controlling system.

আধুনিক কালৰ নিয়ন্ত্ৰণ প্ৰক্ৰিয়াৰ কৌশল হিচাবে শূন্য ভিত্তি বাজেট আৰু মানক ব্যয়ৰ ব্যাখ্যা কৰা।